

Franky Vandeputte

Tien bomen die overal kunnen staan

Franky Vandeputte; 'Alle bomen zijn klimaatrobust – als je ze goed plant.'

Klimaatbomen, klimaatbestendige bomen, klimaatrobuste bomen ... Volgens Franky Vandeputte van Boomkwekerij Udenhout worden deze termen vaak onterecht gebruikt. Hij stelt: 'Problemen met bomen ontstaan vaak door soortkeuze en standplaatsinrichting en niet door het klimaat. De juiste boom op de juiste plaats, dat is meer dan ooit de slogan die we moeten gebruiken. Doen we dit goed, dan zijn alle bomen klimaatrobust.'

Auteur: Hanneke Tax

'Dus als ik tien "klimaatrobuste" bomen mag kiezen', stelt Vandeputte, 'dan ga ik voor breed inzetbare bomen, die je bijna overal kunt gebruiken en die nauwelijks ziekten of aantastingen kennen.' Hieronder legt Vandeputte uit waarom juist deze bomen in zijn top 10 staan.

***Acer x freemanii* 'Jeffersred'**

Deze kruising tussen *Acer rubrum* en *Acer saccharinum* werd in 1933 gemaakt door Oliver Freeman in het US National Arboretum te Washington, vandaar *x freemanii* in de naam. De herfstkleuren zijn van *Acer rubrum* en de groei-kracht en hogere tolerantie qua bodemtype van *Acer saccharinum*. Ook andere cultivars van *x freemanii*, zoals de steriele 'Celzam' of de smalle 'Armstrong Two', doen het zeer goed.

***Alnus x spaethii* 'Spaeth'**

In 1894 kruiste Spaeth van Späth'sche Baumschulen in Berlijn *Alnus japonica* en *Alnus subcordata*. Dat leverde een boom op die tot op de dag van vandaag geschikt is voor alle gebruik. Natte gronden in de winter of zeer

droge grond in de zomer, het deert deze boom niet. Ook het inheemse karakter speelt momenteel een rol. In het kustgebied, in industriezones, in het stadscentrum ... *Alnus x spaethii* 'Spaeth' doet het altijd goed.

***Carya illinoensis* (pecannoot)**

Zoals het tweede deel van de naam al doet vermoeden, werd deze voor het eerst beschreven in de Amerikaanse staat Illinois. Daar groeit hij van nature in en nabij rivierbeddingen en overstromingsgebieden. Qua natuurlijke standplaats is hij vergelijkbaar met *Fraxinus excelsior*. Deze *Carya* vind ik een goede vervanger voor de bij ons sterk geplaagde es. Wat blad en habitus betreft, zijn ze vergelijkbaar en ze zijn zeker evenwaardig als het gaat om de houtkwaliteit.

***Nyssa sylvatica* 'Wildfire'**

Deze boom verdient meer aandacht. In de afgelopen droge en hete zomers stond hij te blinken in onze kwekerij. De naam *Nyssa*, afgeleid van 'nymph', duidt erop dat hij goed gedijt in zeer natte gebieden. Van nature vormt

Ginkgo biloba 'Obelisk', blad

Carya illinoensis, blad

Alnus x spaethii 'Spaeth', vruchten

deze boom een brede stamaanzet, om stabiel te kunnen groeien in moerasgebied. Ook hitte en droogte deren hem niet. Op de juiste standplaats is het een topper, zeer gezond en natuurlijk bekend vanwege zijn fantastische herfstkleuren. Hij vraagt veel voedsel; bij gebrek daaraan groeit de kop haaks.

Cercis siliquastrum

Zelf heb ik een *Cercis canadensis* 'Tennessee Pink' in mijn tuin staan, een bloeiwonder. De gewone *Cercis* kom je van nature tegen rond de Middellandse Zee. Overal zie je ze; het zijn extreem harde planten. De paarse bloemen die

op al het hout verschijnen, net voordat het blad uitloopt, zie je van ver. Zeker op zware en kalkrijke gronden doen ze het supergoed. Ziekten en plagen zijn mij tot op heden onbekend bij deze boom.

***Quercus cerris* 'Marvellous'**

Deze Nederlandse kruising tussen *Quercus cerris* en *Quercus hispanica* is een zeer goede verbetering van de gewone *Cerris*. Deze cultivar heeft een regelmatigere takinplanting. Hij heeft

‘De slogan moet zijn: de juiste boom op de juiste plaats’

Nyssa sylvatica 'Wildfire'

Cercis siliquastrum in bloei

Quercus cerris 'Marvellous', bloem

Styphnolobium japonicum

Liquidambar styraciflua 'Worplesdon', herfstkleuren

Tilia henryana, bloemen

mooi gezond donkergroen blad, dat heel lang groen blijft. Hij doet het op alle gronden. We bieden hem vaak aan als variant voor *Quercus x ilex*. Onze *Quercus cerris* 'Marvellous' is minder exotisch en meer winterhard – een boom voor de toekomst.

Ginkgo biloba

Is er een boom met een grotere symbolische waarde? Is het een conifeer of een boom? Deze boom blijft een mysterie. Hij doet het altijd goed; er zijn enkele mooie selecties met bladvarianten en goudgele herfstkleuren. Nieuwe mannelijke, strakke, smalle vormen, zoals 'Obelisk', 'Menhir' en 'Fastigiata', doen het goed in smalle profielen. Bij zaailingen is pas tijdens de voortplantingsperiode te zien of het mannelijke of vrouwelijke planten zijn. Of is dit de modernste aller bomen: een transgender?

Styphnolobium japonicum

Het moet maar eens gedaan zijn met het gebruik van de naam *Sophora*; vanaf nu heet de honingboom *Styphnolobium*. Hij komt van nature voor in alle gebieden rond de Grote Oceaan. Alle woningen op de Paaseilanden zijn ervan gemaakt. In onze contreien doet

hij het zeer goed. De mooie open structuur in combinatie met de grote olijfgroene, oneven geveerde bladeren creëert een mooie sfeer. Hij is gezond en groeit op alle gronden. Ook als meerstam is het een blijver.

Liquidambar styraciflua 'Worplesdon'

Deze breed piramidaal groeiende Engelse selectie blijft een topper. De gewone *Liquidambar* wordt nog steeds massaal aangeplant in de VS voor de productie van kauwgum. Er zijn heel veel selecties op de markt. 'Worplesdon' blijft me echt bekoren; hij heeft geen last van ziekten of aantastingen en groeit zowel op natte als op droge gronden. Ook als leiboom is het een topper. De herfstverkleuring is fantastisch. Hij heeft maar één nadeel: de koppen waaien soms uit.

Tilia henryana

Dit is de eerste boom die ik mijn tuin geplant heb. Deze boom werd in 1888 door de ler Augustine Henry in China ontdekt. Eind jaren negentig hadden wij enkele exemplaren op de kwekerij staan. Daarvan móést ik er eentje hebben, een wimperlinde. De jonge bladeren lopen roze-rood uit en kunnen tot 20 centimeter groot worden. Naarmate de groeikracht van

de boom afneemt, wordt het blad kleiner. Het mooie zachtgroene, lichtblinkende, getande blad verkleurt van geel naar bruin in de herfst. De grootste troef van deze boom is de bloei: vanaf half augustus tot eind oktober staat hij in bloei en verspreidt een zoete geur in de wijde omgeving. Ik noem hem mijn 'zoemende boom': bijen en hommels zingen als het ware een lied tijdens hun bezoek.

Foto's: Boomkwekerij Udenhout

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!